

'S-GRAVENHAGE, 4 Maart 1955

Ref. No. 3438

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: *118649*

FC

CODETELEGRAM

Z, DBI, -/PL,
DBD, -/PE,
ASAZ.

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 4-3-55

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 4-3-55

GEHEIM

Pamontjak (Hoofd Divisie Afrika en Europa) had mij enige dagen geleden verzocht eens langs te komen en ik bezocht hem gisteren. Het bleek het volgende te betreffen:

Hem was verzocht door de Minister mondeling met mij op te nemen de vervanging van Van der Zwaal en Menke respectievelijk te Surabaya en Makassar. Was het de bedoeling dat zij nog lang zouden aanblijven? Ik vroeg uiteraard welke bezwaren er tegen de heren waren. De betrokken Gouverneurs zouden aan de Regering hebben doen weten, dat de houding van deze Commissarissen niet geschikt was voor goede samenwerking. Nader doorvragen op specifieke bezwaren gaf geen resultaat inzake Menke, en een slechts vaag verhaal over de toon van een bepaalde brief, welke Van der Zwaal tot de Gouverneur zou hebben gericht, maar het was meer de houding van deze ex-BB-ambtenaren, welke wijvingen gaf etc..

Ik heb blijk gegeven van mijn verrassing. Niets had dusver mij de indruk gegeven dat onze Commissaris in Oost Java slecht zou liggen. Bij mijn reis door Oost Java was mijn indruk heel anders. De Heer Menke was slechts enkele maanden op zijn nieuwe post en tot dusver had ik generlei indicatie in bedoelde zin vernomen.

Ik heb het standpunt ingenomen dat het mij wel moeilijk werd gemaakt om zonder dat ik enig concreet feit kon aanvoeren (afgezien dan van de brief hetgeen ik zou onderzoeken) aan mijn Regering moest voorbrengen, dat deze heren niet gewenst waren. In het internationale verkeer was agrémentaanvraag gebruikelijk in nauwkeurig bepaalde gevallen, maar stonden wij nu voor een screening van onze ambtenaren? Neen, maar bij het hoofd van een consulaire post kon toch het exequatur worden ingetrokken. Dit beaamde ik, maar in dat ernstige geval was mijns inziens opgaaf van redenen toch niet te vermijden.

Ik bracht nog naar voren dat de Nederlandse consulaire ambtenaren de taak hadden om de Nederlandse belangen te behartigen en dat het in de eerste plaats ter beoordeling van de Nederlandse Regering stond of zij daarvoor de geschikte personen waren.

Daarna werd ook Vleer vermeld. Ware die niet juist met verlof vertrokken, dan zouden ook tegen hem bezwaren zijn gerezen. In dit verband is sprakend een zo juist ontvangen telegram van Wernaar, dat vermeldt, dat de nieuwe Gouverneur van Zuid Sumatra bij het afscheidsbezoek van Vleer mededeelde, persoonlijk gaarne een andere verhouding met hem te hebben gewenst, doch terzake de verhouding met dit Commissariaat instructies van Djakarta moest opvolgen.

-2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:--

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

Ref.nr. 3438

CODETELEGRAM

GEHEIM

Ik verklaarde tenslotte dat ik van zijn mededelingen nota had genomen en er op zou terugkomen. Wellicht zou ik hem alsnog verzoeken de klachten schriftelijk aan te brengen.

Ik had een aanval op het aanblijven in Indonesie van de in onze dienst opgenomen ex-BB-ambtenaren wel verwacht, maar eerst na de totstandkoming van een consulaire verdrag, voorzien bij het Haagse Protocol, wanneer eventueel opnieuw exequatur zal dienen te worden aangevraagd.

De vraag rijst, of men zich principieel tegen deze inmenging dient te verzetten en de Indonesische Regering te doen weten dat de Nederlandse Regering alleen dan de terugtrekking van een consulaire ambtenaar kan overwegen indien ernstige en gegronde klachten tegen hem zijn ingebracht, danwel of het de voorkeur verdient deze zaak opportunistisch te behandelen.

Bij de beantwoording van deze vraag zal men mijns inziens met het volgende dienen rekening te houden:

1. Een ontwikkeling ware mijns inziens te vermijden waarbij de Indonesische Regering in het algemeen bezwaar zou gaan maken tegen plaatsing van ex-bestuursambtenaren in Indonesie als hoofden van consulaire posten.
2. In de praktijk zou het de Indonesische autoriteiten niet moeilijk vallen om de positie en de taak van beide genoemde ambtenaren ernstig te bemoeilijken.

Ik sein U nader na te hebben kennis genomen van de gewraakte brief van Dr. Van der Zwaal.

VAN BYLANDT 942

AW

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afz. Verbindingen vervaardigd worden.